

„Edinost“

zhaia enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četr leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 574.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana. osmrtnice in javne zahvale do mači oglasti itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaste sprejema upravištvo. Naročnino in oglaste je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Cacinia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Tru.

Po volitvah.

II.

Oglejmo si torej zatožbe, ki jih je tržaški dopisnik »Slov. Naroda« napisal proti našim okoličanom.

Dopisnik očita našemu ljudstvu, da noče ničesar trositi za pošteno vzgojo svojih otrok, da si ima razumno jako lepe zaslužke. Zlasti da nočejo nič žrtvovati, da bi svoje nežne otročiče pošiljali v otroške vrtce.

Na tej obtožbi je. Bogu bodi potoženo, mnogo resnice; tu je hiba, tu je slabost našega ljudstva, ki se britko maščuje. Kolikokrat smo že mi navajali v tem listu slučaje in smo z imenom žigosali stariše, ki pošiljajo svoje otroke v laške vrtce in šole, a nimajo za to drugega izgovora, nego tega, da jim tam otroci dobivajo kosilce in kako capo! In radi malega dobička taki stariši stavljajo v nevarnost svoje dete, svojo kri, bodočnost svojega otroka: stavljajo sami sebe v nevarnost, da se jim danes ali jutri njih lastno dete odtuji popolnoma, da se bo sramovalo svojega pokoljenja in da bo preklinjalo slovensko rojstvo svojega lastnega očeta in svoje lastne matere.

Mnogo je takih slučajev. Ali zopet moramo biti pravični in ne smemo tega greha pisati čigar na račun naših okoličanov. Poglejmo le pa našo Greto, kjer je razumno nagromadjenega največ narodnega izdajstva! Tja pogledimo in oglejmo si one, ki najbolj divjajo proti svoji krvi, ki se najbolj vne-majo za poitalijančenje cerkve v Rojanu, ki pošiljajo laške šole in vrtce in ki ob vsaki priliki prirejajo demonstracije laški stranki v prilog — tja pogledimo in videli bomo, da ti najhujši niso okoličani, ampak po velikem delu tu sem priseljeni Kraševci, Kranjci in Brkini!! Ali pa je Bog ve kako čudno, če taki izgledu kvarijo dobre odnose tudi v matrikateri okoličanski hiši?! Poklicani čimtelji po vseh onih slovenskih krajih, od koder prihajajo naši ljudje v Trst, naj bi razmišljali malo, da-li so oni povsem brez krivde, da nam baš ti ljudje najbolj množe vrste izdajaleev na tržaškem ozemlju, in da-li bi ti priseljenci ne bili drugačni, ako bi odhajali od doma z bolj utrjenimi značaji in živejo narodno zavestjo?!

Pa tudi trditve o bogatih zaslužkih, oziroma o razmernem blagostanju naših okoličanov, treba umevati eum grano salis. Vse res, jih je med okoličani, ki služijo toliko kakor trdi dopisnik »Slov. Naroda«. Ali koliko jih je zopet, katerim so se dohodki skrčili skoro v nič vsled gospodarske krize, ki traja že leta in leta? Vinogradstvo, ki je bilo nekdanj bogat vir dohodkov, je danes malone popolnoma propalo vsled raznih elementarnih nezdod, katerih ne treba naštevati tu. A bremena so se podvojila.

V tleh siromaštva pa težko vspeva narodna zavest, ob slabih letinah ne rasejo radi značaji.

A zopet nočemo tajiti, da pri mnogokaterem okoličanu krivda na slabem gospodarskem stanju pada vsaj deloma tudi na njega samega. Resnica je namreč, kateri ni možno oporekati, da je naš okoličan za sedanje čase nekoliko prelahkoživ, da ne pomisli, kako so se časi premenili in kolika da je razlika med nekdanj in sedaj, da bi moral torej tudi on na način življenja spremeniti, oziroma urediti po sedanjih razmerah. Tu treba dobrohotnega pouka zlasti mladini.

Nadalje je le resnično, da se po okolici preveč in prerado pije in da je ista vsprejela veliko grdih razvad demoraliziranih mestnih slojev. In neizogibno je, da gospodarski in socialni demoralizaciji sledi tudi politična in narodna demoralizacija in da oni, ki je popolnoma propal gospodarski in se pokvaril

moralno, tudi v narodnem pogledu ni zanesljiv ter govori: Jaz držim s tistim, ki mi daje jesti!

Ali zopet bi bila krivica, ako bi hoteli soditi tako pesimistično kakor sodi dopisnik »Slovenskega Naroda« glede povprečne narodne značajnosti okoličanov. Izlasti par let sem se v tem pogledu obračal mnogo na bolje, kakor hočemo dokazati pozneje. Trditve dopisnika ljubljanskega lista, da vsi shodi političnega društva »Edinost« in vse mnogobrojne udeležbe: nič ne pomagajo, je drzna in je v nasprotju z dejstvi.

Mi imamo to prepričanje, da se imamo ravno tem shodom zahvaliti, da se je narodno življenje naše postavilo na solidnejšo podlago in da so ravno ti shodi moralno usposobili okoličane, da more biti sedanje ljute boje za svoj narodni značaj. Da je še narodnih od-padnikov, to je res; da vrsta istih ni postala nič manjša, to je morda tudi res; in da se ne moremo ponašati s posebnimi vidnimi pridobitvami, je še najbolj res. Ali to še ni noben dokaz, da smo glede moralne in narodne kakovosti našega ljudstva na slabšem, kajti treba pomisliti, da se je pritisk od nasprotne strani v zadnjih letih gotovo postoterial! Borba proti slovenskemu značaju okolice se vodi s tisočermi sredstvi, z najhujim nasiljem, z brutalnostjo, ki nima vzgleda. Na drugi strani nima naš okoličan nikjer zaslombe. Ubijajo ga sovražniki, ubija ga zistem. In kako ga podpirajo rojaki — to je poglavje, o katerem nočemo govoriti, ker je prežalostno.

In če okolica vendar odbija ta pomnoženi pritisk, če more z vsaj relativno dobrim vspehom prestajati to nasilje, je to znamenje, da se je moralno pobojšala in da morda katero zrno pouka, ki ga politično društvo »Edinost« že par let semširi po okolici, je vendar padlo na rodovitna tla, v vsprejemljiva srea. Da ni bilo teh shodov, katere dopisnik »Slov. Naroda« tako omalovažuje, ne vemo, kako bi bile izpale zadnje volitve. Naravnost smešno pa je, ako hoče dopisnik vzbujati menenje, da so udeležniki shodov »Edinosti« vedno eni in isti. Da bi bili na pr. na shodu v Bazovici isti ljudje kakor v sv. Križu, to naj pripoveduje dopisnik onim, ki nimajo pojma o razmerah v naši okolici in med katere štejejo tudi urednike »Slov. Naroda«, vsi drugi pa se mu smejejo. No, morda pa je do te bedaste trditve dovela dopisnika »Narodovega« tista nepremagljiva želja, da bi odbornikom društva »Edinost« zopet jedno »prišil«!

Vsa zlohotnost dopisnikova pa se kaže tam, kjer tako despektatno govori o najlepši lastnosti naših okoličanov: o njih žilavosti v konserviranju svojega jezika, ali kakor se nekako izraža dopisnik: o »kitajskem konservativizmu«. Mi pa hvalimo Boga na tem »kitajskem konservativizmu«, kajti dokler bo okoličan hranil svoj jezik, če tudi je morda sicer politički pokvarjen, dotlej se smemo vedno nadejati, da ga rešimo svojemu rodu in ga pridobimo tudi politički in narodno; dokler bo okoličan hranil svoj jezik, nam ne treba zgubiti vere v narodno bodočnost okolice. In ta nada bi bila tem živejša, ako bi rojaki drugod podpirali ta »kitajski konservativizem« okoličanov, mesto da pišejo zabavljalce, kakor jih moramo čitati sedaj — po volitvah.

Politični pregled.

TRST, 13. aprila 1900.

K položaju. Položaj je velekritičen. Načelnik dr. Engel je že nedavno na volilnem shodu brez vseh ovinkov povedal vladi, da jej bo računati ne le z češko opozicijo,

ampak tudi z obstrukcijo, ako se češki notranji jezik ne svede zopet, predno se snide državni zbor. Tudi staročeska »Politik« stavlja kategorično isto zahtevo. Ako ne — so veliki dogodki neizogibni. Na nadaljnje vladanje s § 14. dr. Körber ne sme misliti, ker je denarno položanje države preresno. Da bi bile spremembe, ki pridejo, Slovanom ugodne, na to ni misliti. Ali — meni rečeni list — češkega naroda ne morejo več preplašiti nobene grožnje. Tudi če pride do absolutističnega in centralističnega vladanja, ne bo moglo biti slabše. Tak zistem bi se ubil sam. Vsakako da govore vse informacije, ki jih je dobil praški list, da se pripravljajo spremembe.

In tako se bližamo morda veleresnim časom. Koliko huje mora biti slovenskemu rodoljubu, ako gleda na razdejane slovenske domače razmere. Mesto, da bi se pripravljali, da se, sklenivši se v jedno trdno falango, usposobimo za borbo proti novemu nemškemu pritisku, ki utegne priti, pa čujemo povsodi le srdite klice na boj — jeden proti drugemu. Niti v trenutkih, ko se je bati, da pojde za biti ali ne biti naroda, ne more potihniti strast mejebojnega nasprotstva.

Res velik delež imamo mi Slovenci na poznanem slovenskem grehu. Koliko zla in koliko — grobov je prinesel že ta greh slovenskim rodovom, ali mi kakor da tekmu-jemo med seboj, kdo dokaže jasneje, da se nismo ničesar naučili in ničesar pozabili.

Deželni zbori. Štajerski. Konservativni poslanci so predložili — kakor smo že omenjali — v seji dne 5. t. m. zakonski načrt za premembo deželnozborskega volilnega reda. Po predlaganem volilniku bi štel štajerski deželni zbor 76 poslancev, sedaj jih ima samo 63. Virilni glasovi bi ostali dosedanj trije, veleposesstvo bi poslalo 12 poslancev, veleindustrija 6, mesta in trgi 20, kmečke občine 30, nova bi bila kurija delavcev in malih davkoplačevalcev. Le-ti bi volili pet poslancev, in sicer Gornji in Srednji Štajar po dva, Spodnji Štajar pa enega poslanca. Glavno volišče za Spodnji Štajar naj bi bilo Celje. Ker bi ta novi volilni red vsaj deloma bil ednakopraven za obe narodnosti, ga seveda nacionalni nemški poslanci zavržejo.

V deželnem zboru koroškem so v seji dne 8. t. m. odklonili prošnjo krajnega šolskega sveta na Brdu za povrnitev obrestij za šolsko stavbo. Nato je slovenski posl. Grafenauer pojasnil, da je prošnja prehitro uložena in izrekel upanje, da se istej ustreže prihodnjč. Nemški posl. Steinwender pa je zavrnil Grafenauerja, češ: deželni zbor naj se ne nadleguje s tako — »bagatelo«. Drugi dan pa je isti deželni zbor z največjo dobrohotnostjo dovolil »Südmarki« za leti 1901 in 1902 po 200 kron podpore. Tako se meri Slovincem.

O potovanju našega cesarja v Berlin je soglasna sodba javnosti ta, da je to potovanje velike političke važnosti. Nemški listi se vesele, ker vidijo v tem potovanju novo manifestacijo iskrenosti avstrijsko — nemške zveze. »Neue Freie Presse« povdarja, da se tega mora veseliti ves svet, ker je v tem potovanju novo jamstvo miru v Evropi. Tako v besedah, ali v sreč se vesele tega sestanka obeh »nemških cesarjev« — kakor se izražajo —, ker se nadejajo, da se s sestankom v Berlinu začne v Avstriji zopet njihova doba.

Da-li bo potovanje našega cesarja v Berlin res imelo iste posledice, kakor si jih ravno žele Nemci, to je seveda odprto vprašanje, na katero nikdo ne ve danes pozitivnega odgovora; ali da bo uplivalo na notranje-politiški položaj, — o tem so prepričani zlasti češki listi. No, te posledice se pokažejo — meni »Politik« — le tedaj, ako jezikovno

vprašanje ne bo rešeno popred, nego se snide državni zbor.

»Information« pa pripisuje potovanju cesarjevemu velik pomen z ozirom na vnano politiko, zlasti z ozirom na dogodke na Balkanu, ali še določneje povedano: na Bolgarskem. Ženitev kneza Ferdinanda z veliko kneginjo Jeleno Rusko in od kneza zaželjeno povišanje Bolgarske v kraljestvo — to so dogodki, iz katerih da bi se mogle razviti velike komplikacije. To so vprašanja, glede katerih da hoče cesar Fran Josip priti na jasno z cesarjem Viljelmom.

Tržaške vesti.

Zmaga narodne ideje v Škedenju. (Dalje). Jeden dokaz več, da je Banelli zmagal le kakor oseba, ne pa kakor zastopnik stranke, dobil sem sinoči, ko mi je jeden najhujših njegovih agitatorjev zatrjeval, da bi bili oni prav gotovo propali, ako bi bili postavili — katerega si bodi drugega kandidata. To dejstvo poštevat bi morala njihova stranka in tudi Banelli sam ter ravnati se tudi po njem, ako bi hotel veljati le za količjak značajnega človeka in ako si bo hotel zagotoviti najmanjšo možnost do zopetne izvolitve. Banelli pa ne stori tega in s tem je njegov padec že sedaj popolnoma zagotovljen in z njegovim padcem odzveni italijanski stranki in prvem okraju za vedno.

Takega navdušenja še ni bilo nikoli med našim ljudstvom v Škedenju, kakor o teh volitvah, osobito po volitvah. Mnogokateremu se je še-le sedaj iskra rodoljubja, ki je dosedaj tlela pod pepelom, unela v mogočen plamen. Dosedaj so delovali le nekateri na narodnem polju, a po teh volitvah vzdramili so se vsi! Vsaki naš mož je tudi vojak, in proti taki vojski je piškav vsaki sovražnikov napad. Starci so se jočali po volitvah, a te solze niso bile solze žalosti, temveč solze ogorčenja. Te solze so pomenjale prisego, da se bomo vsi bojevali do skrajnega, da stori vsakdo svojo narodno dolžnost tako, da slednjič uničimo vse sovražnikove peklenske nakane.

Sovražnik naš je mislil v prvem trenutku, da mu je ta volilni čin prinesel zmago, a sedaj vidi, da je ravno po teh volitvah popolnoma poražen.

Čudno, neverjetno je to, ali vendar gola resnica, in kdor ni prepričan, naj se potru-di v Škedenj in videl bo, kako ponosno in zmagovito stopajo možje poštenjaki in kako plaho in s povešenimi glavami tavajo okrog prodane propalice; vžig izdajstva jim je vtisnjen na čelu.

Tu se očitno kaže velikanska moč, ki jo ima narodna ideja. Mnogokateri je upal pred volitvami, da doseže lepe materialne vspehe, ako voli za nasprotnike, ali sedaj je pozabil na vse njih obljube in le vest ga peče, da je izdal svoj narod, svoje brate, da je pahnil v sramoto svoje prijatelje in tovariša od otroških let za čašo vina ali za kosček kruha, in teh moralnih bolečin mu ne poplača nihče, in če bi tudi Banelli daroval vse svoje imetje.

To je zmaga narodne ideje v Škedenju, ta volilni nevspeh nam prinese obilega sadu, in ravno v Škedenju treba nam je bilo takega udarca, da se vzdramimo do potrebne odločnosti.

Navdušenje, s katerim so narodni volilci, sprejeli svoje voditelje po volitvah v gostilni pri Rošo-tu — naj jim bo v nagrado za njih trud in vspeh bujo za nadaljnje delovanje, ker dokazuje, da imajo naj boljše može za seboj. Torej na delo!

Žalostne posledice volitve v Škedenju. Čujemo govorice, da so nepoznani zlikovci

nekaterim onih, ki so glasovali za Banellija, porezali kakih 800 trt. Da odločno obsojamo tako maščevanje, tega ne treba praviti. Sicer pa ni izključeno, da so to delo — ako se je res storilo — storile roke, ki niso slovenske, le da bi mogli črniti naše ljudi. Vsakako pa kličejo zopet našim ljudem: nikjer ne v navskrižje z zakonom, Vaše maščevanje bodi plemenito in zakonito!

Nasprotni listi že kujejo kapital iz tega; odgovor jim pride jutri.

Uboge naše mlekarice! S Proseka nam pišejo: Naše ženske se pritožujejo vsaki dan, kako jim mestni stražarji brez vzroka razlivajo mleko tja po tlaku. Sosebno pa se to rado dogaja pred volitvami. S tem hočejo menda dosežati dvojno: škoditi nam in izživati nas. Take krivice se nam gode dan na dan, tako nas žalijo neprestano. Gospodarske in pridobivalne razmere postajajo neugodnejše od dne do dne, vse narodno-gospodarsko življenje prestaja hudo krizo. Kmet se komaj in le s skrajnimi napori bori za svojo ekzistenco. In v očigled temu pa še kako postopanje! Potem pa se čudijo, če tu pa tam prihaja do reakcije med preganjanjem in obupajočim ljudstvom! Ko pridejo naši poslanci zopet na Dunaj, naj le malce povprašajo, da-li ne bi mogla vlada poskrbeti, da bi v Trstu preiskovali mleko — kar mora biti, mora biti — le strokovnjaki in le s strokovnjaškega, to je se stališča zdravstvenih ozirov, ne pa da si prisvajajo ta posel ljudje, ki nimajo v to druge kvalifikacije, nego — mržnjo do našega okoličanskega ljudstva.

Iz Bazovice nam pišejo: Drugi redni občni zbor pevskega društva v »Lipa« v Bazovici, naznanjen za dan 18. marca, se ni vršil radi odsotnosti predsedništva in se je odložil za belo nedeljo po Veliki noči, t. j. dne 22. aprila 1900.

Mešani zbor pevskega društva »Lipa« bo letos na Veliki petek v prvič v naši župni cerkvi pel Reccijev: »Usmili se«.

Volilno zmago slavili smo mi Bazovčani sijajno in sicer dne 8. aprila na dan volitve zvečer v gostilni »pri lipi« ob navdušenih govorih in veselim pevanjem »Lipe«. Drugi večer se nas je zbrala večja družba rodoljubov v znani gostilni »na pošti«. Tudi tu je med veselimi napitnicami, navdušenimi govorji in pevanjem oddelka društva »Lipe« potekel večer prav bliskavo. Posebno pa smo bili veseli, da se je po posredovanju nekaterih rodoljubov in na občo zadovoljnost ta večer zopet sklenilo in obnovilo prijateljsko razmerje med dvema rodoljubnima družinama v naši vasi, kateri obe sti jako in enako zaslužni za našo narodno stvar, vzlasti za časa volitev. O tej priliki smo na predlog gosp. Razma sklenili, da ustanovimo svojo: »Narodno okoličansko stražo«, kateri smo takoj imenovali začasno načelstvo. Za temelj isti nabrali smo takoj prvi večer 19 kron.

Toliko naznanje cenjenim čitateljem naše »Edinosti«. Kako mi Bazovčani napredujemo v narodni zavesti, bodi v dokaz dejstvo, da izmed 115 volilcev, ki jih štejemo v naši vasi, jih je 92 glasovalo za našo stranko, za nasprotno pa morda, da ali ne, 5 ali 6; drugi so ostali doma: ali so bili bolni ali pa odsotni. Mnogo bi imel še poročati o tem, ali — nimam časa za to. Drugič morda kaj več.

Milošev.

Skrajna predrznost! Pišejo nam: Večkrat že ste sprejeli raznih pritožb proti upravi »Zavarovalnice za slučaj nezgod«. V začetku svojega obstanka je ta zavarovalnica pošiljala slovenskim društvom italijanska obvestila na italijanskih tiskovinah. Po mnogih in opetovanih pritožbah, oziroma zahtevah, naj se pošiljajo slovenska obvestila, je ta zavod — nehal pošiljati italijanske spise, ali ne mislite, da je pošiljal slovenske! O ne, potem ni pošiljal sploh nikakega spisa, ne v laškem, ne v slovenskem jeziku! Stranke so si morale iskati ustmenih informacij ter tako zgubljati dragoceni čas! Na opetovane pritožbe in zahteve je prejelo te dni »Delavsko podporno društvo« zopet tako obvestilo, ki je pa pravo žaljenje našega čuta! Na slovensko-nemški tiskovini je izpolnjen nemški del v — nemškem jeziku!!

Ni-li to skrajno žaljenje slovenske narodnosti, ki ima ogromno večino v tem zavodu?!

Bodoči župan (vsaj govori se tako) Cimadori, je najhujši Italijan, vendar nima nič proti temu, da se mu prav dobro godi ob ramah tega zavoda, ki je — kakor rečeno — slovenski po ogromni večini zavarovanecev. Naši slovenski žulji se stekajo v tem zavodu, zato pa je naravnost škandal in sra-

mota za nas, da njega načelstvo tako postopa z nami! Slovani na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji! Storitve svojo dolžnost, ko napoči dan volitve in zmaju bo glava odsekana!

Kako Čehi in kako Slovenci! Pišejo nam: Te dni je izjavil tukajšnji veletržec E., da na Češkem nočejo sprejeti nobenega trgovskega pisma, ako ni pisano v češkem ali katerem drugem slovanskem jeziku!

Zato pa se Lahi in Nemei kaj pridno uče slovanskim jezikom, oziroma imajo ljudij, večjih češkemu jeziku. Interes je interes tudi pri Nemeu in Labu. Tako varujejo Čehi ugled svojega jezika in skrbje svojem za kruh!

Kaj pravite pa vi, slovenski trgovci na gori navedeno izjavo tržaškega veletržca?! Kako postopate vi v tem pogledu?! Ali se vam še vedno nič ne zdi, kako grešite proti svojemu narodu, ko uradujete izključno v tujih jezikih — in celo tudi tedaj, ko občujete se Slovani?!

Brez komentarja. Prva čitalnica Slovenije, čitalnica ljubljanska, nam je vrnila danes naš list. To nam ne imponuje nimalo in je le dokaz tesnosrčnosti onega, ki je to storil. Zato ne pišemo nobenega komentarja.

Podpirajmo svojca! V Rocolu štev. 119 odpre te dni »osmice« našinec Anton Škrk. Točil bo izboren domač pridelek. Ker se je g. Škrk pokazal odločnega našega, priporočamo ga slovenskim izletnikom za Velikonočne praznike.

Sodba iz Gorice. »Soča« piše: Z zanimanjem smo čitali v »Ed.« poročila o tej velikanski borbi. Iz njih smo sprevideli, kako težek boj bijejo Slovenci na tržaških tleh, sprevideli smo pa tudi, da temu boju na čelu stoje junaki, ki se nevstrašno bore proti italijanski premoči in zvitosti.

Pa tudi le potom nevstrašnosti in navdušenja so mogoči vspehi med tržaškimi Slovenci!

Plesne vaje v »Delavskem podpornem društvu« se pričnejo prih. ponedeljek dne 16. t. m. ob 5. uri pop.

O d b o r.

Izpred naših sodišč. Včeraj so na tak. deželnem sodišču obsodili: 15-letnega Ivana Kozloviča iz Sv. Tomaža pri Koprju zaradi tatvine v 2-mesečni zapor, 17-letno Marijo S. iz Sežane, ki je vzela neki svoji znanki dragocenosti v vrednosti 166 kron, v 3 mesece ječe.

V bolnišnico so sprejeli včeraj 38-letnega dmarja Petra Gerina iz ulice Media št. 20, katerega je poškodoval neki hlod, ki mu je na delu padel na glavo.

Najdeno. Na policiji je shranjena novčarka z nekim zneskom denarja.

Povožen. Včeraj ob 7. uri jutraj je na obali Carciotti dveletni Karol Dusatti iz ulice Rossetti št. 5 prišel pod tovorni voz ter je bil ranjen na obrazu na več mestih.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 12,6, ob 2. uri popoldne 16,8 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 762,3 — Danes plima ob 8,14 predp. in ob 8,14 zvečer; oseka ob 2,2 predp. in ob 2,19 popoldne.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 14. aprila ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Giuliani št. 22, 1 konj; v ulici Rossetti štev. 15, hišna oprava, knjige in glasovir.

Kaj maram za denarje in drugo blagó, ko sem zadovoljen! Zadovoljen pa je človek le v ugodnih razmerah in — če je zdrav. In ravno v tem oziru se še mnogo greši. Vsaki gospodinj bi se zdela grešna razkošnost, če bi si gasil kdo žejo s šampanjcem, in vendar se godi še vedno v mnogih družinah tako razkošje glede kave. Še marsikateri gospodinj ni znano, da si lahko prav mnogo prihrani, ako primeša bobovi kavi na polovico Kathreiner-Kneippove sladne kave, in da dobi vrh tega taka kava prijeten, dober okus in da koristi zdravju. Treba je samo jedne poskušnje, in vsakdo se prepriča, kako mnogo se prihrani in kako zelo zdravilna je ta kavina primes, katere se je udomačila že v stotisočih rodlinah, in da potemtakem mnogo pripomore — k zadovoljnosti in zdravju.

Vesti iz ostale Primorske.

× Ali ni to značilno?! Kdor pazno zasleduje laško gospodo po Istri, njih dejanja in nehanja, vzlasti pa njih občinske uprave in postopanje njihovih zastopnikov v deželni in državni zboru, moral je že

davno priti do našega prepričanja, da ta laška gospoda nimajo nikakega srea niti do svojega laškega ljudstva. Naše prepričanje, ki je gojimo že davno in je danes trdneje nego je bilo kedaj poprej, je to, da laškemu nižjemu ljudstvu po Istri pride spoznanje — in to morda prej, nego si mislimo — in da s tem spoznanjem pride tudi do krepke reakcije proti signorom. Treba poznati razmere po Istri, treba poznati ekzistenčne pogoje, oziroma pogoje bohottnemu življenju gospode, da vemo, da ta gospoda ne morejo in ne smejo hoteti dvojnega: da se ljudstvo dvigne iz bede in gospodarske odvisnosti, in da se ne dvigne iz duševne teme! Čim bi se ljudstvo jelo dvigati gospodarski in bi jelo gledati s svojimi očmi — z lepimi dnevi signorie bi bilo pri kraju! Tu imamo pojasnilo, zakaj so gospoda tako fanatično nasprotni šoli, ljudski šoli, šoli, ki bi bila pristopna vsemu nižjemu ljudstvu, in nasprotni tudi vsaki združni oziroma gospodarski organizaciji!! — Po naših krajih je težišče združne organizacije v hranilnicah in posojilnicah, oziroma v vseh onih zadrukah, ki dovoljujejo združnikom enen kredit. In dobro je tako. Le po tej poti, da dobiva zadolženo ljudstvo enen kredit, se more rešiti bremena visokih obresti torej iz rok izžemalcev, in priti do večje gospodarske samostalnosti. To je najvažnejši, najtehtnejši moment združnega gibanja. A baš v tem momentu, v tej važnosti, v tem cilju združnega gibanja je vzrok, da v Istri, kjer gospoduje Italijani, ni sledi takemu gibanju!! Pred par leti so pač nekaj šušmarili v družbi z furlanskim Zanettijem, kakor da hočejo po Istri snovati Raiffeisnove posojilnice, ali smo vedeli, da gospoda resno niti ne mislijo na to, ampak je bilo vse le pesek v oči. In res se je stvar zgubila v pesku. Osnovali so menda jedno samo v neki vasi — če se ne motimo — okraja puljskega in pri tem je ostalo. Ti ljubi Bog: ljudje, ki se žive in maste od obresti po 20, 30 in 50 od sto, naj bi snovali posojilnice in skrbeli za enen kredit? Kozel naj bi bil za vrtnarja in volk za pastirja! To bi bilo toliko, kakor da se je kozel odpovedal zelju in volk jagnjetu!

No, mi smo že gori izrekli svoje prepričanje, da mej nižim ljudstvom pride do reakcije proti signorom baš iz ekonomskih vzrokov. Prva znamenja take reakcije se že kažejo. In sicer v kraju, ki je res italijanski: v Vodnjanu. Tam biva čisto italijansko plemo s pristnimi južnoitalijanskimi običaji. Tam so kmetje sami jeli misliti na samopomoč in so si v ta namen lanskega leta osnovali posojilnico. A veste do koga so se obrnili, da jim je šel na roko?! Mari do katerega signorov? Kaj še! Obrnili so se do — dra. Laginje! Dne 9. t. m. pa je bil I. redni občni zbor! Zborovanja se je udeležilo nad 200 združnikov (posojilnica ima vsega 370 združnih delov) in zopet jim jo govoril dr. Laginja!! Povdarjal je italijanski kmet, kako da on v gospodarskih vprašanjih ne pozna razlike narodnosti in kako da je hrvatska stranka pri volji zavzeti se tudi za gospodarski napredek laškega ljudstva! Ali ni značilno to, da se laški kmetje obračajo do jednega Laginje?! Ali ni to znak zdrave reakcije, vzbujajoče se mej laškim ljudstvom?! Po vsej pravici pravi »Naša Sloga«: Dan 9. aprila 1900 znači veliko moralno zmago hrvatske stranke v Istri in priča italijanski stranki katero pot mora ubrati, ako res želi miru in reda v Istri!

× Ubegel voz! S postaje Herpelje-Kozina nam pišejo: Dne 9. t. m. zvečer je s tukajšnje postaje utekel osebni voz, ki je bil došel semkaj z vlakom 116 iz Trsta in katerega so bili odvezali, ker so ga hoteli priklopiti k vlakom 111, ki je imel oditi v Trst. Kako in kedaj se je začel vagon premikati, se ne ve. Voz je tekel nizdolu do pod postaje Draga do stražnice št. 4, kjer ga je ustavil železniški čuvaj Fran Zupančič in je s tem preprečil nesrečo. Kajti na postaji v Borštu je stal pripravljen tovarni vlak.

× Iz Kozine nam pišejo: Že večkrat smo Vam kaj sporočali z našega sivega Krasa radi krivic, ki se nam gode na naši postaji, ali vse je ostalo še pri starem. Sporočali smo, da nimamo nobenega uradnika na tukajšnji postaji, večšega slovenskemu jeziku; ljudstvo teh krajev pa je vse slovensko! Večkrat rabijo uslužbenca tukajšnje postaje za tolmače. Na rekriminacije naše, zakaj da ne pošljejo sem kakega uradnika Slovenca, ali uradnika, dobro večšega slovenskemu jeziku, nam odgovarjajo navadno, da noben Slovenec ne vložil prošnje za vstop

k c. k. državni železnici — in tako da nam tudi ne morejo ustreči. Temu se čudijo celo uradniki c. k. državne železnice sami. Prav pred kratkim so prišli na novo štirje vežbeniki na tukajšnjo postajo in vsi so Italijani; eden je baje Dalmatinec?

Krivi smo torej tudi sami, da nima naš jezik svojega mesta na državnih železnicah. Zakaj se Slovenci ne posvečajo tudi poklicu železničarjev? Tega ne umejemo. Koliko je mladeničev, ki so absolvirali srednje šole in ne vedo, kam bi se obrnili. A nikdo ne misli na to, da bi si baš na državnih železnicah lahko zagotovili ekzistenco. Opozarjamo torej, da se prošnje ulagajo na ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

× Žalostni pojavi mej mladino! Iz Brega nam pišejo: Cenjena »Edinost« ni že dolgo ničesar priobčila iz našega kraja. Tudi danes nemam vesele novice.

Po noči med 9. in 10. dnem t. m. so neznani lopovi udrl v občinski urad v Dolini. Z neko ostrino so vrezali šipo na oknu in napravili malo luknjo, — toliko, da more roka skozi — odprli okno in šli v pisarno. Razbrskavali so po raznih listinah in nekoliko teh razmetali po tleh. Poskušali so odpreti županovo pisalno mizo, pričakuj, da je v njej denarja. Ker se ni dala odpreti, hoteli so odnesti kar celo mizo. Zato so polico, nahajajočo se na njej, odtrgali, zmetali papirje žnje in mizo samo — potegnili do okna. Preplašeni — bržkone po kašljanju stanovalke nad pisarno, ter po hoji neke ženske, ki je šla po vodo — so zbežali, pustivši, kakor »corpus delicti«, na oknu jedno dleto, a pod njim lestvo.

Isto noč so tudi poskušali udreti v sobo obč. sluge Iv. Štranja, kjer ima razne obč. in druge spise, a čuvši ropot na cesti — vsled pada lonec evetlie z okna — jih je slugina soproga preplašila.

Kakor razvidno, bilo je lopovom bolj do kakega važnega dokumenta, nego do denarja.

V noči med 6. in 7. t. m. so nepoznani boljunski ponočnjaki procelje hiše in gostilne g. Josipa Kraljica omazali z blatom. Družina Kraljičeva uživa v Boljuncu obče spoštovanje in zaupanje, in ni znan nikak vzrok temu surovemu činu demoralizacije. — V noči med 9. in 10. t. m. so pa (menda zopet isti) strgali z zidu vse »okraske« in pomazana mesta zopet pobelili, govoré o tem: »Oh kako smrdi«. Tem čudnim slikarjem niso še na sledi.

Želeti bi bilo, da bi se merodajni krogi, zlasti č. duhovščina, učiteljstvo in občinska uprava pobrigali za stvar in da bi jeli energično delati na to, da bi zabranili tako demoralizacijo med mladino, ki se sosebno širi na javnih plesih in »fantovščinah«.

Nis Vodoran III.

Vesti iz Kranjske.

* Umrli je v Ljubljani ključarski mojster Andrej Uranič, katerega je pred nekoliko dnevi v neki gostilni zadela kap.

* Vsled silnega deževanja je Krka (na Dolenjskem) hudo narasla in je 10. t. m. odnesla nekemu posestniku kravo, vredno 180 glid.

* V Spodnji Šiški nadomestuje župana g. Josip Vodnik. Odstopivši župan je poravnal vse nerednosti svojega tajnika.

* Na naboru v Žužemberku je bilo 9. t. m. od 149 mladeničev potrjenih 26 ali 17,4 odstotka.

Vesti iz Štajerske.

— Umrli je v Gradcu ondodni dolgoletni podžupan, bivši deželni poslanec Alexander Koller. V Mariboru pa je umrl umirovljeni katehet ces. svetnik Iv. Janežič v starosti 71 let.

— Zdravniki deželnih bolnišnic na Štajerskem so prosili deželni zbor za povisanje plač in preskrbljenje za starost. Vseh deželnih bolnišnic na Štajerskem je 14.

— Nagla smrt. Dne 6. t. m. zvečer so našli občeznato mesarico Alojzijo Selak v Celju blizu nje stanovanja mrtvo. Vračala se je domov in na potu jo je zadel mrtvoud, da je padla v neki jarek in ondi umrla. Bila je dobra mati in je uzorno skrbela za pouk in tako tudi kruh svojih deseterih otrok, tako da je vsaki kolikor toliko dobro preskrbljen. Tudi za reveže je imela zlato srce, o čemer svedoči dejstvo, da je 300krat krstna in

186krat hirska kumica. Bag jej bodi spomin!

— V Celju je vse umetno! Celjska »Domovina« piše: Ko so se mestni očetje prepričali, da jim vspeva umetno vzgajanje nemškega dijaštva v »Studentenheim«, poskušajo sedaj z umetnim vališčem za neko posebno vrsto kur in petelinov. Na takozvanem Bontepellijevem zemljišču v Graben ulici so postavili celo vrsto čudnih kurnikov s še bolj čudnimi petlini. »Direktorjem« valilnice je imenovan nek brezposeln Martin, ki je zaradi napadov na Čeha in Slovence bil že parkrat obsojen v ječo. Ker pa naš magistrat ne ostane nobenemu svojih junakov dolžen zadoščenja, mislili so mestni očetje dolgo časa, za kaj se je pač Martin najbolj usposobil. Zaključek tega premišljevanja je bil: Mož je za svoje zločine prečepel v ječi, ergo je tudi najbolj sposoben za umetno vališče germanskih kur.

— Samomor. V Mariboru so našli dne 4. t. m. v gozdiču za »Taferno« mlađega moža s prestreljenimi prsi. Samomorilec je finančni koneptni praktikant Beno Bilgeri iz Innsbrucka.

— Velevažna zavarovalna zadruža. — Poziv. Iz Žalec smo prejeli: V kratkem času se ustanovi zavarovalna zadruža, katera bo imela namen, da: 1. kmetovalca in njegovo družino za slučaj onemoglosti zavaruje za delo in zaslužek; 2. da domačo hasnivo živino zavaruje za slučaj bolezni in nesreče in 3. poljske in vinograde pridelke za slučaj škode po toči. Število udov in kraj bivanja je neomejen.

Da je ta zadruža velikega pomena za kmetijsko ljudstvo, in da bo ravno ta zavarovalna zadruža pomagala našemu kmetovalcu, da se otme pogina in pride do boljše bodočnosti, tega pač ne treba posebej povdarjati.

Če pa hoče taka zavarovalna zadruža v resnici koristiti ljudstvu, mora: 1. določiti po megočnosti najnižje zavarovalne letne doneske, in 2. dati udol po mogočnosti največji koristi. In upamo, da bo namerjano zadruža mogla podajati to svojim udol. Ako omenim, da bo letni prispevek znašal o zavarovanju ljudi po razliki starosti od 1 do 4 krone, in da dobi ud za slučaj onemoglosti za delo in zaslužek 300 kron letne rente, je pač razvidna velika korist zadruge.

Ravno tako znaša letni prispevek za zavarovanje živine 1 krono za 100 kron zavarovane svote, in za zavarovanja poljskih pridelkov po kakovosti od 1 do 4 kron za 100 kron zavarovane vrednosti. Ako pomislimo na mali letni zavarovalni prispevek, katerega bi mogel plačevati vsakdo, in na drugi strani velike koristi, da bo namreč kmetovalec takorekoč zavarovan za sebe in svoje, za živino in poljske pridelke in da ga nesreča oziroma uboštvo ne more doiti, pač ni potreba višjega priporočila.

In da se ustanovi ta zadruža, ki bo tako globoko posežala v življenje našega kmetovalca, se bo dne 26. aprila t. l. vršil v »Narodnem domu« v Celju osnovalni shod. Na tem shodu radi ustanovitve zadruge se odobré pravila in bo voljen začasni odbor.

Na ta velevažni shod so vabljene vsi rodoljubi, vsi kmetovalci in prijatelji kmetijskega stanu iz vse širne naše domovine. Kdor je prijatelj kmetijskega stanu, naj pride na ta shod, da bode tako zastopana naša domovina iz vseh krajev in dežel ter da tako složni in edini ustanovimo zavetišče našemu kmetovalcu.

Oni gospodje, ki se udeležé shoda in želé udeležiti se tudi skupnega obeda, so naprošeni, da radi prireditve naznanijo to podpisnemu vsaj do 22. t. m.

Ivan Kač.

Žalec, 9. aprila 1900.

Vesti iz Koroške.

Mitroviški tamburaši v Celovcu. Imenovani tamburaši se v Celovcu potovanju v Pariz ustavili tudi v Celovcu ter v hotelu »Grömm« priredili koncert. Občinstvo, ki se je zbralo na koncertu, je bilo do štirih petink slovansko; le par rodbin je bilo nemških. Po priporočilu krčmarja pa so igrali tamburaši le nemške komade. No, Slovani so bili vse eno zadovoljni in so navdušeno aplavdirali. Tudi navzoči Nemci so se pokazali lojalne in so zadovoljno pritrdjevali, ko je neki Slovan mej koncertom zahteval, da se zaigra hrvatsko »Kolo«. Isto so tudi zaigrali v veliko jezo nemškega krčmarja. Delal je grozno kisel obraz. Ko so pa po dovršenem koncertnem vspredu odšli do malega vsi nemški gostje,

in so na občo željo občinstva po uvodu na tamburicah koncertanti zapeli znano slovansko Zajčjevo pesem »U boj«, je krčmarja skoro zadela kap. In mesto da bi po naročilu občinstva postregel tamburašem, je ves bled jel jezo zabavljati: »So a Zaigs wird bei mir nit aufgeführt!« Seveda je užaljeno občinstvo takoj plačalo in odšlo. O, kaki so ti nemški purani!

Razne vesti.

Zamenjan soprog. Zanimiva dogodbica se je pripetila v sosesčini Nienburga pri Hannoveru. Ondotnemu nočnemu čuvaju se je zgodilo namreč včasih, da vsled preintimnega prijateljstva — s steklenico, ni bil zmožen najti in priti do svojega stanovanja. Navadno so ga potem usmiljeni mimoidoči ljudje spravili domov. Pred kratkim pa so neki mladi fantje našli po noči na cesti ležečega nepoznanega človeka, ki je bil vsled pijanosti docela nezaveden. Ker je bilo sila mrzlo, zanesli so pijanega jednostavno v najbližjo hišo, ki je bila slučajno last nočnega čuvaja ter so ga odložili v veži. Čuvajeva žena, ki je mislila, da so zopet njenega moža prinesli pijanega domov, je vstala in ne da bi napravila preje luč, začela je na tleh ležečega neusmiljeno mlati. V istem hipu pa je vstopil pravi čuvaj, nekoliko prezebel sicer, a proti navadi docela trezen. Ko ga je žena ugledala, je od presenečenja skoro omedlela.

Brzobjavna poročila.

Iz vladarskih krogov.

DUNAJ 12. (K. B.) Prince Maksimilijan Badenski je prispel semkaj.

Nesreča v Klapaju.

PRAGA 13. (K. B.) V Klapaju se ni porušila na novo nobena hiša, a 8 do 10 hiš je v nevarnosti. Takrat se je pomikanje zemlje vršilo hitreje, nego pred dvema letoma. Ljudi in živino so s pomočjo ognjegašev rešili pravočasno. Škodo cenijo na 300.000 kron. Da bi se na istem mestu zopet zidale hiše, na to ni niti misliti.

KLAPAJ 13. (K. B.) Včeraj ob 5. uri popoldne se je prenehalo udiranje zemlje. Poslali so pijonirje v Klapaj.

Velikonočne svečanosti na Dunaju.

DUNAJ 13. (K. B.) V prisotnosti cesarja in nadvojvod, ministra za vnanje stvari grofa Goluchowskega, ministra - predsednika pl. Koerberja, ostalih ministrov, najvišjih dvornih in vojaških dostojanstvenikov so se v dvorni cerkvi ob vojaški asistenci vršile običajne velikonočne slavnosti v spomin Gospodovega trpljenja in smrti.

Iz francoskega parlamenta.

PARIZ 12. (K. B.) Zbornica poslancev je v današnji predpoludanski seji dovršila posvetovanje o proračunu ter odklonila nekoliko sprememb, kakor jih je sklenil senat. Proračun pride vsled tega še enkrat pred senat.

PARIZ 13. (K. B.) Komora in senat sta se odgodila do 22. maja.

Transvaalsko odposlanstvo v Milanu.

BRUSELJ 12. (K. B.) Dr. Leyds se je včeraj odpeljal v Milan k sprejemu transvaalskega odposlanstva.

Gibanje vojnih ladij.

TIENSIN 12. (K. B.) Italijanska križarica »Elba« je dospela semkaj. Angleška križarica »Priesk« je odplula iz Taku.

Mladoturško gibanje.

PLOVDIV 12. (K. B.) Glasom vesti iz Carigrada so državnega svetnika Tevfik Ebuzio, ki je lastnik tiskarne, po dovršeni hišni preiskavi iztirali v Malo Azijo, ker leti nanj sum, da je tiskal neki mladoturški manifest. Zadnje dne so baje v Carigradu zaprli še več drugih oseb.

Vojna v južni Afriki.

General Hunter v Durbanu.

DURBAN 12. (K. B.) »Reuter« javlja: General Hunter je prispel iz Ladysmitha; sem je prišlo tudi vojaštva, ki se ukrejuje na prevozne parnike. Kam so namenjeni, ni znano.

Transvaalski rudniki pripravljeni za uničenje.

LONDON 12. (K. B.) »Reuter« javlja iz Durbana dne 11. t. m.: Glasom zanesljivih vesti so v več rudnikih v Johannesburgu zvrtili luknje za dinamit, da jih razstrele, če bi Boerci končno podlegli.

Ujeti Boerci na sv. Heleno.

LONDON 12. (K. B.) »Daily News« javljajo iz Capstadta dne 10. t. m.: Danes so ukecali 400 ujetih Boercev, da jih odvedejo na sv. Heleno.

CAPSTADT 12. (K. B.) »Reuter« javlja: Parnik, ki je imel danes z ujetimi Boerci na krovu odpluti proti sv. Heleni, je dobil ukaz, da počaka na Evropejce, ujete pri Booshofu.

Boerci in Portugalska.

LONDON 12. (K. B.) »Reuter« javlja: Boerski republiki sta uradno javili Portugalski, da smatrata prehod angleških vojakov po portugalskih tleh sovražnim činom. Angleška da bo Portugalski v slučaju napada takoj pomagala.

Ustaja v kaski naselbini premagana.

LONDON 12. (K. B.) »Reuter« javlja iz Carnarhora dne 10. t. m.: Semkaj je dospel polkovnik Parson s svojim štabom. V severozapadnem delu kapske naselbine je ustaja popolnoma zadušena. V Kenhardt in Uppingtonu se nahajajo angleške čete. Pravijo, da so voditelji ustašev v Gordoniji ujeti.

Poraz Angležev pri Glencoe.

LONDON 12. (K. B.) »Reuter« javlja iz taborišča pri Glencoe dne 11. t. m.: Včeraj ob zori so marširali Boerci proti višavi v bližini angleškega tabora ter so začeli streljati s svojimi topi v tabor, kar je trajalo ves dan z ugodnim uspehom. Zgube Angležev so velike. Nekoliko metkov je razletelo sredi med angležkim vojaštvom. Boerci so zgubili le dva konja in 3 meze.

O bitki pri Wepeneru.

ALIWALNORTH 11. (K. B.) Lord Kitchener je prispel dopolodne semkaj, nadzorovat vojaštvo. Od tod je poslal četam v Wepeneru tolažilno vest ter izrazil nado, da se položaj kmalu spremeni. Zvečer je Kitchener zopet zapustil Aliwalnorth. V bitki, ki je bila v ponedeljek pri Wepeneru, so imeli Boerci velike zgube. Njih veliki top je bil razstreljen. Včeraj je streljanje nekaj poleglo. Danes je bil ogenj zopet hujši. Angleži so obdržali svojo pozicijo. Videli smo majhen oddelek Boercev, ki se je pomikal proti reki Oranje.

Boerci pri Elandslaagte-u.

LADYSMITH 11. (K. B.) »Reuter« javlja: Tukaj mislijo, da včerajšnje demonstracije Boercev pri Elandslaagte ne bodo imele nadaljnjih posledic. Angleži imajo most čez reko Sunday še vedno v svoji oblasti. Boerci so menda združili svoje čete na holmih nasproti angleški poziciji. Danes je bilo več manjših spopadov. Stališče Boercev se razteza, kolikor je bilo videti včeraj, na vrsti holmov v dolžini kakih 15 milj.

Trgovina in promet.

Ogerski promet z blagom.

Glasom izkaza dež. osrednjega statističnega urada je v mesecu februarju t. l. uvoz znatno padel, dočim se je pomnožil izvoz. Uvoz je znašal 2,140.926 q proti 2,940.564 q v isti dobi minolega, izvoz pa 5,229.009 q, t. j. za 1,637.378 q več nego lani. Znižanje uvoza je pripisati manjšim pošiljkatvam premoga in žita, zvišanje izvoza pa se je pojavilo zlasti glede premoga, žita, sladkorja in železa. Vrednost uvoza znaša 87.238 milijonov kron (več za 4.002 milj. vrednost izvoza 111.170 milijonov kron (27.865 milijonov več nego lani). Višek izvoza se razdeljuje na žito in moko v znesku 17.6 milijonov kron, sladkor 1.4 milj., vprežno in glavno živino z 2 milijonoma kron, na živalske produkte z 1.2 milj. kron, na les in premog z 1 milijonom in na železnino z 1.6 milj. kron.

Pridelek olja na Italijanskem.

Letošnji pridelek oljkega olja na Italijanskem cenijo, glasom poročila italijanskega ministerstva za poljedelstvo, na 920.000 hl., v primeri z drugimi leti je ko nepovoljen rezultat.

Odpravljen percentualne notacije.

Dunajska borzna komora je sklenila v včerajšnji seji, da se z 26. aprilom odpravi percentualna notacija. Od tega dne se bodo delnice notirale v kronah od komadov.

Železnični promet v Trstu v marec mesecu 1900.

Prošli mesec je bilo v Trstu uvoženega in izvoženega blaga 1,416.467 q. proti 1,437.623 q. v isti dobi lunskega leta, torej letos 21.126 q. manj nego lani. Ta primanjkljaj je pripisati edino le dovozu, ki je bil za 41.844 q. manjši nego istodobni lanski. Izvoza je bilo za 20.718 q. več nego meseca marca 1899.

Denarni trg.

Da dunajskem javnem trgu je obrestna mera zopet nekoliko poskočila ter so znašali stavki za bančne akcepte prve vrste 4 1/4 do

4 3/16 %. V Berlinu je znašal privatni diskont zadnje dni 4 3/8 %.

Parizka razstava in avstrijska trgovinska mornarica.

Parizke razstave se udeleži mej drugimi avstrijski Lloyd z grafičnimi izkazi in modeli novjših parnikov, tehnični zavod tržaški (Stabilimento tecnico) z načrti svojega ladijišča in delavnice za stroje. Državni pomorski urad razstavi slike tržaškega pristanišča in zbirko raznih iznajdb na polju kompasov itd. Vsi ti predmeti so že odposlani, da se pravočasno postavijo v avstrijskem oddelku za trgovinsko mornarico.

Novi karteli na Angležkem.

Te dni je stopilo 46 angleških barvarjev volne (društva in tvrdke posameznikov) v kartel. Glavnica tega kartela znaša 2 milijona Lst. Kakor je slišati, se hočejo združiti tudi velike ladijedelnice z glavnico 4 milijonov Lst.

Pisem e. in kr. konzulatom

ni smeti naslovljati na ime konzula, nego na urad, ker nastanejo lahko o spremembah oseb zamude in škoda za dotičnika. O vprašanjih glede kredita treba navesti ime, stroko in bivališče dotične osebe ter priložiti vsaj poštno znamko 25 st. za odgovor, če biva dotična oseba v mestu, kjer se nahaja konzulat. O poizvedovanju glede oseb na deželi treba priložiti znamko za 55 st. Ako so priložene pismu kake listine (menice itd.), naj se priloži za priporočeni odgovor 1 do 1.50 kron v znamkah.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 13. Pšenica za april K. 7.79 do 7.80 Pšenica za oktober K. 7.93 do 7.94. Rž za april K. 6.47 do 6.50 Rž za oktober K. 6.85 do 6.86. Koruza za maj K. 5.88 do 5.89. Koruza za juli K. 5.50 do 5.51 Oves za april K. 5.17 do 5.18 Oves za oktober K. 5.45 do 5.46.

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno, mirno. Prodaja: 35.000 met. stot 5 stot. ceneje. Vreme: lepo.

Dunajska borza dne 13. marca.

	danes	včeraj.
Državni dolg v papirju	—	99-25
" " v srebru	—	99-—
Avstrijska renta v zlatu	—	98-40
" " kronah 4%	—	98-95
Kreditne akcije	—	228-70
London 10 Lst.	—	242-75
20 mark	—	23-69
Napoleoni	—	19-25
100 italijanskih lir	—	90-30
Cekini	—	11-38

Osmica v Barkovljah.

Naznanjam sl. občinstvu, da odprem v nedeljo dne 15. t. m. osmico. Točil bom črno po 44 nč., belo po 40 nč. liter.

Mihael Vodopivec.

Zanesljivega

trgovskega uradnika,

in zastopnika,

kateri zna deželne jezike, išče tvrdka gohivitz e C.i v Trstu, ulica Zonta 5.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Proti kašlju,

griboleu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštije

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrirana zadruga z omejenim poroštvom.
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovanska Citalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam.

Posejila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na knjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%,
na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9-12 dopoldne in od
3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 10-12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11-12
dopoldne in vsaki četrtek od 3-4 po-
poldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaela Italia
TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in spre-
jemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih
blagaj, po cenah, da se ni bati konkurence.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1. krasna žepna ura iz ni-
klja Sidro-Remontoir, s pokri-
valom in tri-letnim jamstvom
ima sekundarico in popolno
izdelan stroj. (Ni primerjati
onim, katere pošiljajo mnogi
bazarji za pozlačene.)
1 verižica za uro, sestava
zlatna (na zahtevo iz niklja
ali posrebrjena).
1 krasna ura za ženske, z
zlatom in amer. double-
zlatu s kamni, podobni brit-
jantom.

1 par lepih zaplestnih gumbov iz pravega srebra
priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
skega double zlatu.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer.
double-zlatu (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomajše-
valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
naročilu za samih **gld. 2-95**. (Sama žepna ura iz
niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
ugaja, sprejema v roku 8 dni radovoljno nazaj

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo - Stradom 18. - Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga
Trst. - Via Nuova - Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavni občinstvu in cenj. odje-
malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega
blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane
snovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske
kakor: saten, perkal, pike za obleke in bluze v lepih
risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter,
nadalje srajce, maje, ovratniki in ovrtaice najnovejše
mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvana
zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter
raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naroče za moške obleke po meri z največjo
točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih
trakov za državne znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cene
odjemalcev in si občinstva, beležim se najljubnej
M. Aite.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

"Vzgoja in omika ali izvir sreče"

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blaziti in prav olakati
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti št. stnemu povzetju pri **Jožefu**
Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9
I. St., Th. 10.

Zaloznik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne
iznajdbe tehnično dovršeni
glasovirji
dole se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju
Henrihu Bremitz
c. kr. dvornemu zalagatelju,
Trst - Borzni trg številka 9 - Trst
Ilustrirani katalogi na zahtevo franco.

Ker ni bil zadnji občni zbor redno
sklican sklicenje nadzorništvo **Konsu-
mnega in posojilnega društva v Sv.
Križu**, registrirana zadruga z omejenim
poroštvom v zmislu § 40. zadrugnih
pravil

izredni občni zbor,
na belo nedeljo dne **22. aprila 1900.**
ob 11. uri predp. v društvene prostore.

Dnevni red:

1. Volitev ravnateljstva,
2. Volitev nadzorništva.

V Sv. KRIŽU, dne 13. aprila 1900.

Nadzorništvo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Pekarna in sladčičarna

JOSIPA PAHORJA

v ulici Madonnina št. 25 priporoča
slavnemu občinstvu za praznike kruh
vsake vrste, pince in potice, moke vseh
vrst in sladčice.

Sprejemlje tudi kruh v peko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

Joči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in
dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, do-
mače klobase. Gostilna je odprta vedno do
1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Pekarna in sladčičarna

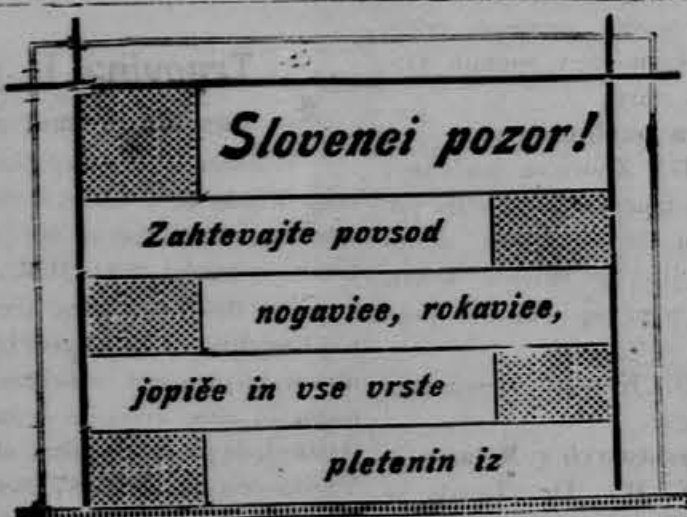
TRST - ulica Istituto št. 18. - TRST

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu
vsakovrstno navadno in fino pecivo; proda-
jata moko iz avstrijskih in ogerskih mlinov,
ter sprejemata kruh v pecivo po najnižjih
cenah.

Postrežba točna, cene nizke.

Bizjak & Pozrù.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je
trpežno, ceno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodisi ka-
terokoli konkurence.

Slovenski trgovci.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju,
proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1899.:

Plavica društva	gld. 4.000.000—
Gremijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov za- varovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi,
je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uni-
čevanje vseh trtnih mršesov in ušij, vseh
žuželk na sadnih in drugih drevesih, ze-
lenjadi in evetljiah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franko

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP. IN ZALOGA na Gorickem pri g. Frideriku
Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah
pri g. Frideriku Cumar.

Assicurazioni generali

in TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnelo svoje delovanje na vse veje
zavarovanja, posebej pa: na zavarovanje proti po-
žaru, zavarovanje na morju in po kopnem odposlanega
blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne

31. decembra 1899. gld. 58.071.673-84

Premije za potlejati v naslednjih

letih 30.541.700-64

Glavnica za zavarovanje življenja

do 31. decembra 1899. 169.929.625-03

Plačana povračila:

a) v letu 1899. 9.737.614-48

b) od začetka društva do 31.

decembra 1899. 292.401.706-51

Letni račun, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj,
tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanj-
neja pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via
della Stazione št. 82/1 v lastni hiši.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
30- " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
6- " 4 1/2%	6- " 2 1/2%

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
kovcih avstrijske veljave, stoji nove obrestne takse
v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno
20. avgusta t. l. po dotičnih obliavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave,
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec,
Sibinj, Inomostu, Ozovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali
srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Švagelj Andrej krojač v ulici Pe-
tronio št. 1. se pri-
poroča slavnemu občinstvu.

Vabilo

k II. rednemu letnemu občnemu zboru
„hranilnice in posojilnice v Tomaji reg.
zadruga z neomejeno zavezo“. Zboro-
vanje se bode vršilo dne 22 aprila
1900 ob 3 uri popoldne v prostorih
„Elizabetišča“ po sledečem vsporodu:

1. Pregledno uaeelstva.
2. Potrjenje letnih računov.
3. Izvolitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razni predlogi.

Tomaj, dne 10. aprila 1900.

Načelstvo hranilnice in posojilnice.

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice
po 50, 70 nve., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50,
1-80, 2-20, 3—, in 4-20

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in leto,

voljeno blago, perkal za obleke in srajce,
cefir in oxford, lawn-tennis, satenisti gladki, tiskani in
mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in
kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih
specijalitet vsake vrste, rokavic iz svile, niti in kože,
dežnikov.

Velik izbor

perila dobiva se v manufakturnej zalogi

JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ul. Sv. Antona št. 1. — V TRSTU.

Na zahtevanje

doposljejo se uzorci z dotičnimi cenami pošt. prosto.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapečarij

od oooooo

Viljelima Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni št. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Zadnji mesec

Glavni dobitek **60.000 K, 15.000 K, in 12.000 K.**

v denarju x 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“
po 1 krono

- I. srečkanje: 19. maja 1900.
- II. srečkanje: 7. julija 1900.
- III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Trie-
stino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.